

Az embereknek olykor eszükbe jut, hogy tényleg segíteni kellene a rászorulóknak, meglátni elesett embertársainkban az Isten képmását. Nagyon jó felkiáltójel például az országban több helyen pár napra felbukkanó „Hajléktalan Krisztus”-szobor. Mert hajlamosak vagyunk csak magunkért tenni, s küzdelmeink közepette elfeledkezünk másokról. Ez a kompozíció elgondolkodtat: valóban nincsenek az én környezetemben olyanok, akik rászorulnak valamire, és elkerülte a figyelmemet?! Mindenki-ben meg kell látni a felebarátot – az üdvösségünk múlik ezen! Ha ilyen felkiáltójelekkel találkozunk az életünkben, az mindig helyrerak, kijózanít, megállít, elgondolkodtat, és még lehet, hogy az életünket is formálja, alakítja... Ahol időlegesen állt ez a szobor, ott jó lenne valami maradandó emléket hagyni, hogy a későbbiekben is élésítse lelkiismeretbeli kötelességünket. Ez olyan, mint amikor nagybőjt során tartós élelmiszert gyűjtünk. Akkor adunk valamit, ám legközelebb csak a karácsony, a szeretet ünnepe ösztönöz a jótékonykodásra. És közte? – teszi fel nem mindig jó tapasztalatai alapján a kérdést **Páll Miklós atya**, a Miskolci Egyházmegye karítaszigazgatója, a Tolcsvai Görögkatolikus Egyházközség parókusa, aki a hátrányos helyzetben levők érdekében végzett önzetlen karitatív tevékenysége elismeréseként vehette át a Pro Caritate díjat a Családok Budapesti Világtalálkozóján. Miklós atya úgy gondolja, van értelme a figyelemfelhívó akcióknak, s nem ért egyet azzal, hogy öt perc dőbberet, fogadkozás – aztán semmi pozitív következmény.

DOBOS KLÁRA

Krisztus-arcú, arctalan hajléktalan

PRO CARITATE – „AJTÓNYITÁSÉRT”

„Nem tudjuk, milyenek az eredmények. Lehet, hogy akár ez a szobor indít valakiben olyan érzést, gondolatot és cselekvést, hogy szépen, csendben odategye a maga kis támogatását, aminek ugyan nem lesz sajtó-visszhangja, lesz viszont jótékony hatása a rászorulókra. Sokan lehetnek ilyenek. És persze olyanok is, akik tényleg megdöbbennek egy pillanatra, aztán – minden csoda három napig tart – elfeledkeznek róla...”

A karitáznál viszont nem lehet „elfelejtkezni”, ott folyamatos a munka.

Nincs megállás, mert január 1-jétől december 31-ig, aki kopogtat, annak ajtót nyitunk, és megpróbálunk segíteni... A díjnak, természetesen, nagyon örülök, gondolom, egyrészt az egyházmegyei karitás életének szervezéséért, másrészt a Szent Zotikosz Gyermekvédelmi Intézmény létrehozásáért kaptam – magyarázza Miklós atya. Amint visszaemlékszik, Orosz Atanáz püspök atya 2011 áldozócsütörtökjén kérdezte meg tőle, hogy elvállalná-e az – akkor még – Miskolci Apostoli Exarchátus karitászának szervezését, vezetését. Elvállalta. Szívesen.

„Ha módomban állt, korábban is támogattam mindenkit, de ha nem, széttártam a karom azzal, hogy sajnálom... Most azonban, ha kéressel jön valaki, több a lehetőségem. Némi kreativitással meg kell keresnem a megoldást, a kivitelezéshez pedig a kapcsolatokat, lehetőségeket.”

A szerző fényképe

A hajléktalanokkal, elesett emberekkel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a segítségnyújtásból az ítélkezést ki kell hagyni, fel sem merülhet az a kérdés, hogy valaki saját hibájából vagy más okból vált rászorulóvá. A karitás – és minden jó szándékú ember – feladata az, hogy a lehetőségekhez képest észszerűen, a szükséglet szenvedőt egy lépcsőfokkal feljebb emelve „helyzetbe hozza” az emberibb jövő felé...

„Kell ez neked, fiam?”

...Mert van kiút, van emberibb jövő. Bizonyítja ezt a szobor fogadásának miskolci eseményén hallott, megrendítő tanúságtétel egy volt hajléktalantól, Zoller Jánostól.

„Egy bizonyos szempontból sorsot vállaltam Krisztussal: meghaltam és feltámadtam. A Jóisten kegyelme határtalan! A szoborra nézve eszembe jutott, hogy én is voltam így *(pillanatra megáll, torka elszorul)*. Aludtam sok helyen: lépcsőházban, parkban, vagy romos épületben, ahová néha szórakozásból bejöttek fiatalok, hogy verekedjenek velünk. Pedig mi senkit nem bántottunk, csak egy csöndes zugban próbáltunk aludni és élni. Előfordul, hogy valaki már nem bírja, s végső kétségbeesésében halálra issza magát *(a megrendülés újból megállítja, kell pár pillanat a megnyugváshoz, elnézést kér)*.”

Nem volt nekem semmi gondom, volt családom, gyerekeim, megvolt mindenem... Ahogy egy kedves testvérem mondta: három olyan dolog van, ami feyver a gonosz kezében: a siker, a pénz és a hatalom. A drogot, az alkohol- és gyógyszerfüggőséget nem tette hozzá. Nálam az alkohol volt az, ami elvágta a fonalat. Alkoholista lettem, s ennek következményeként nem gondolkodtam, mikor mit teszek. Hazudtam másoknak, hazudtam magamnak... Nagyon sok embert megbántottam – nagyon sok ember bántott engem. De most már, visszanézve a »hét szűk esztendőre«, az eltelt normális évek után, nem tudok haragudni senkire. Csak bocsánatot kérek mindazoktól, akiket valaha is bántottam.

Fontos megjegyezni, hogy nem minket hagy el az Isten, hanem mi hagyjuk el Őt, mi térünk le az útjáról!

Zenetanárként sokszor írtam abban az időben egyházi műveket, amikor tiltott volt hinni Istenben. Aztán valahogy mégis elfelejtkeztem róla. Az elvonóban a csoportunkkal közös karácsonyi éneklést terveztünk, és jött egy olyan gondolat – hogy honnan? – *(míg a kérdőjel közöttünk lebeg, ő fölfelé mutat)*, hogy figyelj már ide, fiam, te zenész vagy, miért nem írsz egy egyszerű karácsonyi darabot? És írtam, 2010. november 17-én. Ez volt az első momentum a »kijózanodásom« felé. Decemberben kijöttem, és az első utam a kocsmába vezetett... volna. Három méterrel a kocma előtt megálltam, illetve megállított Ő: kell ez neked, fiam? Nem! Másnap találkoztam egy régi népzeneész barátommal, a Kékkereszt egyik tagja volt. Régen együtt zenéltünk, s mondta, hogy meg kellene zenésíteni az énekeiket. És elkezdtem újból zenélni, zenét szerezni... Még nagyon az elején voltam az új utamnak, nem tudtam hálát adni, kért sem, de felmerült bennem a kérdés: ugyan lesz-e valaki, egy asszony, aki engem, semmivel nem rendelkezőt, aki óriásit bukott, el tud fogadni. És lőn. Pont a Kékkeresztben. Azóta is boldogok vagyunk. És most már hálát adok...

Egyszer, egy uzsonnaosztásnál az egyik szálló mellett történt, hogy egy BMW-vel elvillantott mellettünk két jól szituált »üriember«. »Ezeket le kéne löni, pokolba velük, sok mocskos tetű« – hallottuk tőlük. Eszükbe sem jutott, hogy lehet ebből kiút. És nagyon sok társam ma sem tudja. Az Istennek, a teremtő Atyának a halhatatlan és mérhetetlen szeretete

ott van mindenkinek a szívében és lelkében, higgyétek el! Ennél hatalmasabb, csodálatosabb dolog nincs a világon, ezzel meg lehet mindent változtatni. Persze ehhez áldozat kell az elesettől is, meg a kívülállótól is. Ezért ha valakit láttok, a sorstársaimat, testvéreinket Krisztusban, ne viselkedjétek úgy, mint az a két ember a BMW-ben. Legyetek ti is igazi szeretetlángok, vigyék és adjátok tovább, és akkor minden megváltozik körülöttemek” – szölt a biztatás a hallgatóságnak, akik aztán odamentek a szoborhoz, mécseset gyűjtöttek, volt, aki megsimította a szoborfejet, s elmondott egy imát...

A pillanat később „beérhet”

„Szerintem nagyon megindító volt ez az őszinte beszéd, és sajnálom, hogy nem hallotta több ember. Sok hajléktalannal találkozunk, mindenki csak úgy átnéz felettük, netán »beszól« valamit, pedig egészen más-képpen kellene viszonyulnunk hozzájuk” – mondja a műsorban közreműködő Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium Magis kórusának egyik tagja.

„Nem ilyen pozitív élményre számítottam – így a másikum. – »Ütős« volt és hatásos. Talán ha nem is lépünk most azonnal oda ezekhez az elesett emberekhez, de az biztos, hogy elkezdünk gondolkodni, és elindul bennünk is valami lelki fejlődés, ami később beérhet.”

„Alapvetően úgy gondoltam, hogy kétféle hajléktalan van, de ez az ünnepség ezt más megvilágításba helyezte. Még nem hallottam ilyen megközelítésben ezt a témát, mármint Jézussal azonosítva a hajléktalant, ez alapján megfogalmazódott bennem, hogy valójában lényegtelen, ki hogyan került oda, ő tehet-e róla vagy más, csak az az egyetlen dolog számít, hogy törődünk velük, meglássuk bennük Jézust...”

„Én egyszer már megszólítottam egy hajléktalant, és nagyon jó élmény volt, változtatott a gondolkodásmódomon – mondja az egyik lány. – Köztük is van sok értelmes ember, attól függetlenül, hogy az utcára kerültek, vagy esetleg az alkoholba menekültek a bánatuk elől. Szerintem mindenkinek jót tenne, ha egyszer teljesen véletlenszerűen leülne egy hajléktalan mellé, hátha megváltozik a véleménye, s akkor sokkal sikeresebbek lennének a karitatív szervezetek is, kardinálisabb kérdés lenne ezeknek az embereknek a felemelése.”

Köztéri padon fekvő, arctalan hajléktalanként ábrázolja Krisztust egy életnagyságú bronzszobor – Timothy Schmalz kanadai szobrász alkotása, melyet 2013-ban állítottak fel Torontóban. A szobor egy-egy másolatát azóta több nagyvárosban – többek között Londonban, Washingtonban, Madridban, Oklahomában és Rómában is – elhelyezték. Hazánk több településén is látható volt néhány napig, felbukkant Vácott, Kecskeméten, Pécsen, Veszprémben és Miskolcon is.